

[Formanden.]
 efterfølgende Talere at fatte sig saa kort
 som muligt.

Holger Andersen: Det ærede Medlem Hr. Holstein indledede forleden Eftermiddag sin interessante Tale med at sige, at naar han nu — for Gud ved hvilken Gang — tog Ordet under Drøftelserne af Danmarks Forsvar, saa gjorde han det uden nogen som helst Tro, uden noget som helst Haab, uden nogen som helst Tillid. Og naar man er Vidne til den sørgelige Skæbne og den Vanrøgt, som Forsvarssagen har været Genstand for her i Landet nu igennem halvanden Menneskealder, forstaar man meget vel, at det ærede Medlem begynder sit Indlæg i Debatten i denne Sindsstemning. Naar man er stillet overfor tre politiske Partier, af hvilke det ene ikke *kan* se Virkeligheden, som den er, det andet ikke *vil* se Virkeligheden, som den er, og det tredje — ja, saadan lige knapt *tør* se Virkeligheden, som den er, saa forstaar jeg meget godt, at det ærede Medlem kan have en saadan Følelse som den, han her gav Udtryk for. Enhver Forsvarsdrøftelse, der ikke hviler paa indgaaende Undersøgelser af den udenrigspolitiske Situation, svæver efter min Formening ganske i Luften, idet Forsvar og ydre Politik hører nøje sammen, i Virkeligheden er to Sider af den samme Sag.

Hvorfor skal vi have et Forsvar? Ja, efter min Mening for at kunne opfylde vore internationale Forpligtelser, saaledes som dette Begreb efter gældende Folkeret opfattes over hele Verden med Hensyn til virkelig suveræne Stater som Danmark, og for saaledes at kunne gennemføre vor traditionelle Udenrigspolitik, der gaar ud paa gennem Opretholdelsen af Neutraliteten at holde dette Land udenfor krigerske Forviklinger. Ene og alene dette er Formaalet med et dansk Forsvar.

Hvad de internationale anerkendte Forpligtelser angaar, skal jeg ikke her komme ind paa en længere Redegørelse i saa Henseende. Jeg kan her henvise til den meget indgaaende Debat om hele dette Spørgsmaal, som fandt Sted under Afrustningsforslagets Behandling her i Rigsdagen i Samlingen 1924—25. Det drejer sig her kort sagt om vore almindelige Neutralitetsforpligtelser i Henhold til Haagerkonventionerne af 1907 og vore Forpligtelser som Medlem af Folkeforbundet, nøjagtigt i den Forstand, i hvilken den højtærede Statsminister her fra Tingets Talerstol har talt om disse Forpligtelser. Folkeforbundspagten har — det kan ikke siges ofte nok — intet som helst

ændret i Neutralitetsretten og Neutralitetsforpligtelserne. Jeg tror, at man fra alle Sider indenfor den teoretiske Folkeret og indenfor den praktiske Politik er ganske enig i saa Henseende, enig om, at de gamle Neutralitetsforpligtelser bestaar til Dato. En neutral Magt maa ikke finde sig i, at nogen af de i den omtalte Haagerkonventions Artikler 2—4 ommeldte Handlinger finder Sted paa dens Territorium, det vil sige, at den ikke maa finde sig i, at de krigsførende Magter benytter neutralt Territorium i Krigsøjemed. Forudsætningen for, at den neutrale Magt kan opfylde en saadan Forpligtelse, er derfor selvfølgelig, at den har de Midler, der er Brug for i saa Henseende. Har den ikke disse Midler — eventuelt fordi den selv har berøvet sig disse Midler —, og finder den sig derfor i Neutralitetskrænkelser af den Art, der tages Sigte paa i den nævnte Haagerkonvention — lad mig indskyde den Bemærkning her, at jeg selvfølgelig er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Holstein, naar han taler om, at der er mange mulige mindre Neutralitetskrænkelser, som man gør særdeles klogt i at lukke Øjnene for, det er ganske givet —, har man altsaa ikke de Midler, som udkræves til at opfylde de Forpligtelser, der er Tale om i de nævnte Artikler i Haagerkonventionen, ja, saa kan den paagældende Stat ikke gøre Krav paa at kaldes neutral og at blive behandlet som neutral, men den maa finde sig i eventuelt at blive behandlet som Fjende af den anden krigsførende Magt med alle de Konsekvenser, som følger deraf, eventuelt ved Afslutningen af Fjendtlighederne, ved Krigens Afslutning.

Naar jeg og det Parti, jeg tilhører, i sin Tid var saa afgjorte Modstandere af det Afrustningsforslag, der den Gang blev fremsat af den socialdemokratiske Regering, saa var Grunden den, at vi mener, at et saadant Forslags Gennemførelse er i Strid med selve Neutraliteten, og at det betyder en Opgivelse af Neutraliteten.

Lad mig her minde om den Udtalelse, med hvilken det svejtsiske Forbundsraad i sin Tid ledsagede Svejts' Indtræden i Nationernes Forbund:

„Sikkert er det, at en Stat, som under alle Omstændigheder vil være i Stand til at opretholde sin Neutralitet, selv maa kunne forsvare sit Territoriums Ukrænkelighed.“

Man taler i denne Forbindelse om Luxembourg. Ja, jeg skal ikke komme ind paa det, som det ærede Medlem Hr. Holstein kaldte for Luxembourgisering. Men at man kan sammenligne en Stat, hvis Indbyggerantal, hvis jeg ikke i Øjeblikket